

SKOLELEDELSE I PRAKSIS

GITTE LOHSE OG GITTE MOLTZEN

SKOLELEDELSE I PRAKSIS

Kom godt i gang

PROFESSIONS|SERIEN
AKADEMISK FORLAG

De kommer hver dag. 650 glade børn går ind ad skoleporten med en forventning om at blive undervist. Vi kan tale nok så meget om besparelser og en folkeskole i krise. Fact er, at alle 650 kommer i morgen igen.

(Skoleleder om folkeskolens vilkår)

SKOLELEDELSE I PRAKSIS

KOM GODT I GANG

GITTE LOHSE OG GITTE MOLTZEN

© 2010 Akademisk Forlag, København

– et forlag under Lindhardt og Ringhof Forlag A/S, et selskab i Egmont

Mekanisk, fotografisk, elektronisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele heraf er kun tilladt efter Copy-Dans regler.

Forlagsredaktion: Vibeke Nørgaard

Faglig konsulent: Mads Hermansen

Grafisk tilrettelægning: Henriette Mørk | Imperiet

Sats: LYMI

Omslagslayout: Henriette Mørk | Imperiet

Tryk: Livonia Print Sia

1. udgave, 1. oplag

ISBN: 978-87-500-4140-5

www.akademisk.dk

Indhold

Indledning 9

Relevant ledelsesteori 9

En håndsækning i praktisk skoleledelse 10

1 Erkendelsesteoretisk ståsted 13

Sommerfugle i maven 13

To forskellige tankesæt 15

En variant af konstruktivisme 18

Systemteorien 19

Relationer og kommunikation 20

At skabe mening 21

2 Visioner 23

Visioner som grundlag for udvikling 23

En vision for fællesskabets folkeskole 24

3 Kan man lære at blive en god skoleleder? 27

Egner man sig overhovedet? 27

En uddannelse i ledelse 28

At tro på sig selv 30

Intuition og situationsfornemmelse 32

Interesse for andre mennesker 33

Drivkraften 34

Angst for stress 35

4 Ledelse har ingen kernebetydning 37

Et kommunikativt fænomen 37

En anerkendende kultur 38

Ledelse i en systemisk forståelse 39

Krydspres på lederstolen 41

5 Teknikker og metoder 43

En livsholdning 43

Metodevalg og erkendelsesteoretisk ståsted 43

Historiefortælling 49

Coaching 49

Værdsættende samtale 63

Konfliktløsning 68

6 Lederens kamp med sig selv 77

Mange opgaver 77

Ledelsesresistens 78

Organisationens tarv over for den enkelte 79

Hjælp i filosofien 80

Ledelse og magt 87

7 Når anerkendelsen slipper op 93

Flere slags samtale 94

Retningslinjer for klagehåndtering, tjenstlige samtaler m.m. 95

8 Succes som leder 103

Har jeg det, der skal til? 103

God ledelse 104

Det lokale giver mening 107

9 Arenaer og domæner 109

Et alsidigt og omfangsrigt job 109

Strategisk ledelse på mange arenaer 110

Legitimitet og opbakning 112

Domæneteorien 113

10 En mangfoldighed af opgaver 117

- En strategisk, en faglig/pædagogisk og en økonomisk-administrativ ledelse 118
- Strategisk ledelse 119
- Virksomhedsplan 120
- MED-udvalg 121
- Skolebestyrelsen 122
- Ansættelser 124
- Medarbejderudviklingssamtaler 125
- Den faglige-pædagogiske ledelse 126
- Trivselspolitik 127
- Nationale standarder 128
- Fagfordelingen 128
- Årsplaner 129
- Samtaler om undervisning 129
- Skolens elever 131
- SFO 132
- Den økonomisk-administrative ledelse 133

11 Lederen som kommunikator 137

- Kommunikation opleves per definition som utilstrækkelig 137
- Sammenfattende 141

12 En teambaseret ledelse 147

- Teambaseret ledelse 147
- Teamudvikling 154

13 Lederen som teamleder 161

- Lederens asymmetriske rolle 161
- En ledelsesfærdighed 162
- Teamlederens position 162
- Lederens støtte til teamet 164